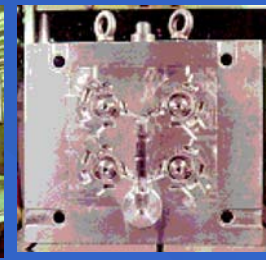
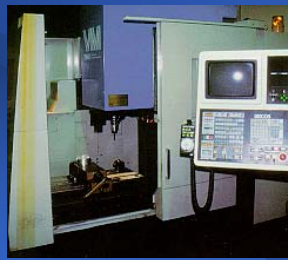
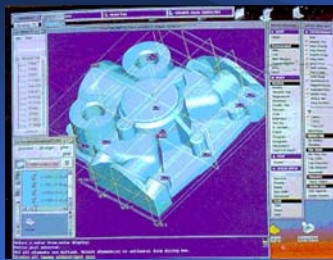

Konkurenčno gospodarstvo in nova delovna mesta v tehnološko razvitem okolju – izziv Koroške regije v obdobju 2007-2013

Podjetništvo v Koroški regiji - stanje in načrti

Davorin Rogina in Dr. Dušan Vodeb

Slovenj Gradec, 8 november 2006

Vsebina predstavitve:

- **Predstavitev okolja - struktura podjetij.**
- **Slabosti Koroške na področju podjetništva.**
- **Model vzpostavljanja okolja do leta 2013.**
- **Model mrežnega inkubatorja.**
- **Pričakovani rezultati do leta 2013.**

Predstavitev okolja - struktura podjetij:

V TRC Koroška smo za regijo naredili analizo potenciala podjetij in dejavnosti, ki so razvojno usmerjene. Sočasno smo ugotovili tudi potencial podjetij, ki se nahajajo v coni poslovne ogroženosti in predstavljajo veliko grožnjo za realizacijo projekta.

Analiza je narejena na osnovi prečiščenih podatkov o poslovanju podjetij za obdobje 2000 – 2005. V analizo nismo vključili podjetja, ki so v stečaju, mrtva podjetja, podjetja, ki nimajo nobenega zaposlenega in mirujoča podjetja.

Predstavitev okolja - struktura podjetij:

Kriterij po katerih smo določili uspešnost oziroma ogroženost podjetij so donos in bruto dodana vrednost.

Za oceno okolja v regiji izhajamo iz naslednjih kriterijev za izbor podjetij:

Nr.	Kriterij za izbor	Oznaka
1.	Vsa podjetja v regiji	S_1
6.	Donos > 2,0% in VAD > 10.000.000 SIT/zap	S_6
9.	Donos < 1% in VAD < 3.500.000 SIT/zap	S_9

Predstavitev okolja - struktura podjetij:

Osnovni podatki o izbranih skupinah podjetij:

Podatki	S_1	S_6	Delež	S_9	Delež
Število podjetij	791	55	7,0%	267	33,8%
Povprečno število zaposlenecv	13.552	480	3,5%	3.568	26,3%
Produktivnost 000 SIT/zap	28.846	47.764	165,6%	15.254	52,9%
Dodana vrednost na zaposlenega 000 SIT/zap	5.584	15.415	276,1%	3.186	57,1%
Donos v %	2,03%	11,86%	584,2%	-3,19%	-157,1%
Odpisi vrednosti mio SIT	12.992	1.378	10,6%	1.550	11,9%
Čisti poslovni izid mio SIT	7.932	2.717	34,3%	-1.739	-21,9%
Stopnja rasti 2005 / 2002 v %	127,09%	138,46%	108,9%	114,52%	90,1%
Dobiček/izguba na zaposlenega 000 SIT/zap	585	5.666	968,5%	-487	-83,2%
Povprečna mesečna plača na zaposlenega SIT	306.174	437.342	142,8%	252.619	82,5%

Predstavitev okolja - struktura podjetij:

Velikost podjetij:

Podatki	S_1	S_6	Delež	S_9	Delež
Mala podjetja	739	52	7,0%	257	34,8%
Srednje velika podjetja	28	2	7,1%	4	14,3%
Velika podjetja	24	1	4,2%	6	25,0%

Predstavitev okolja - struktura podjetij:

Število podjetij po dejavnostih:

Dejavnost	S_1	S_6	Delež	S_9	Delež
Kmetijstvo, lov in gozdarstvo	13	0	0,0%	6	46,2%
Rudarstvo	4	1	25,0%	2	50,0%
Predelovalne dejavnosti	214	18	8,4%	61	28,5%
Oskrba z električno energijo, plinom in vodo	9	3	33,3%	0	0,0%
Gradbeništvo	49	1	2,0%	18	36,7%
Trgovina, popravila motornih vozil	222	14	6,3%	90	40,5%
Gostinstvo	34	0	0,0%	22	64,7%
Promet, skladiščenje in zveze	47	4	8,5%	12	25,5%
Finančno posredništvo	4	0	0,0%	2	50,0%
Poslovanje z nepremičninami, svetovanje	151	10	6,6%	40	26,5%
Izobraževanje	9	0	0,0%	3	33,3%
Zdravstvo in socialno varstvo	20	3	15,0%	4	20,0%
Druge storitvene dejavnosti	15	1	6,7%	7	46,7%

Predstavitev okolja - struktura podjetij:

Število podjetij po občinah:

Občina	S_1	S_6	Delež	S_9	Delež
SLOVENJ GRADEC	236	20	8,5%	69	29,2%
DRAVOGRAD	94	7	7,4%	32	34,0%
MEŽICA	43	6	14,0%	12	27,9%
RAVNE NA KOROŠKEM	149	6	4,0%	55	36,9%
MISLINJA	39	3	7,7%	10	25,6%
PREVALJE	67	3	4,5%	27	40,3%
RADLJE OB DRAVI	63	3	4,8%	21	33,3%
VUZENICA	26	3	11,5%	11	42,3%
MUTA	29	2	6,9%	9	31,0%
ČRNA NA KOROŠKEM	20	1	5,0%	7	35,0%
PODVELKA	7	1	14,3%	3	42,9%
RIBNICA NA POHORJU	9	0	0,0%	8	88,9%

Predstavitev okolja - struktura podjetij:

V regiji imamo samo 32 podjetij, ki se uvrščajo v kategorijo propulzivnih podjetij oziroma 55 podjetij, ki so uspešna. Na teh podjetjih in njihovih programih bomo gradili nadaljnji razvoj regije. Le podjetja z minimalno takimi poslovnimi uspehi in njihovimi poslovnimi politikami, ki so usmerjene v razvojna iskanja, nam zagotavljajo inovativno in kreativno okolje za pridobitev dodatnih sredstev za pospeševanje razvoja.

Naslednja ugotovitev je, da imamo ogroženih podjetij 267, ki imajo 3.568 zaposlenih. Zelo ogroženih je 152 podjetij z 1.146 zaposlenimi. Ta podjetja dosegajo povprečno bruto dodano vrednost 3,1 mio SIT / zaposlenega in imajo izgubo. Njihova rast je 14%, skupina najbolj ogroženih ima rast negativno 37%. Podjetja iz te skupine praktični nimajo nobenih sredstev za pospešitev svojega razvoja, vsota amortizacije in dobička je -189 mio SIT, za prvo skupino pa znaša ta vsota 4.095 mio SIT.

Slabosti Koroške na področju podjetništva:

V regiji zaznavamo predvsem naslednje slabosti, da bi lahko povečali uspešnost poslovanja propulzivnih podjetij.

Slabosti regije so predvsem:

- Izobraževanje na visokošolskem nivoju – ni ustrezne šole.
- Ni okolja za pospešeni razvoj izdelkov in storitev, ki bi dosegale višjo dodano vrednost.
- Razdvojena razvojna in proizvodna sfera.
- Nizka razvojna in tehnološka intenziteta podjetij.
- Prešibke informacijske povezave med podjetji.
- Neučinkovit prenos znanj med generacijami in Univerzami.

Model vzpostavljanja okolja do leta 2013:

Dosedanji razvoj regije je temeljil na modelu razvojnega prestrukturiranja preko velikih sistemov na področju tradicionalnih panog.

Dosedanji model moramo nadgraditi tako, da je vplive uspešnih velikih podjetij potrebno nadgraditi in povečati razvojno dinamiko v regiji.

V regiji vzpostavljamo model razvoja regije, ki temelji na dinamično povezanih manjših subjektih. V sistemu sodelujejo subjekti, ki imajo nadpovprečno rast, visokošolske ustanove in inštituti ter iz velikih sistemov želimo pritegniti njihov razvojni potencial in razvojno opremo.

Model vzpostavljanja okolja do leta 2013:

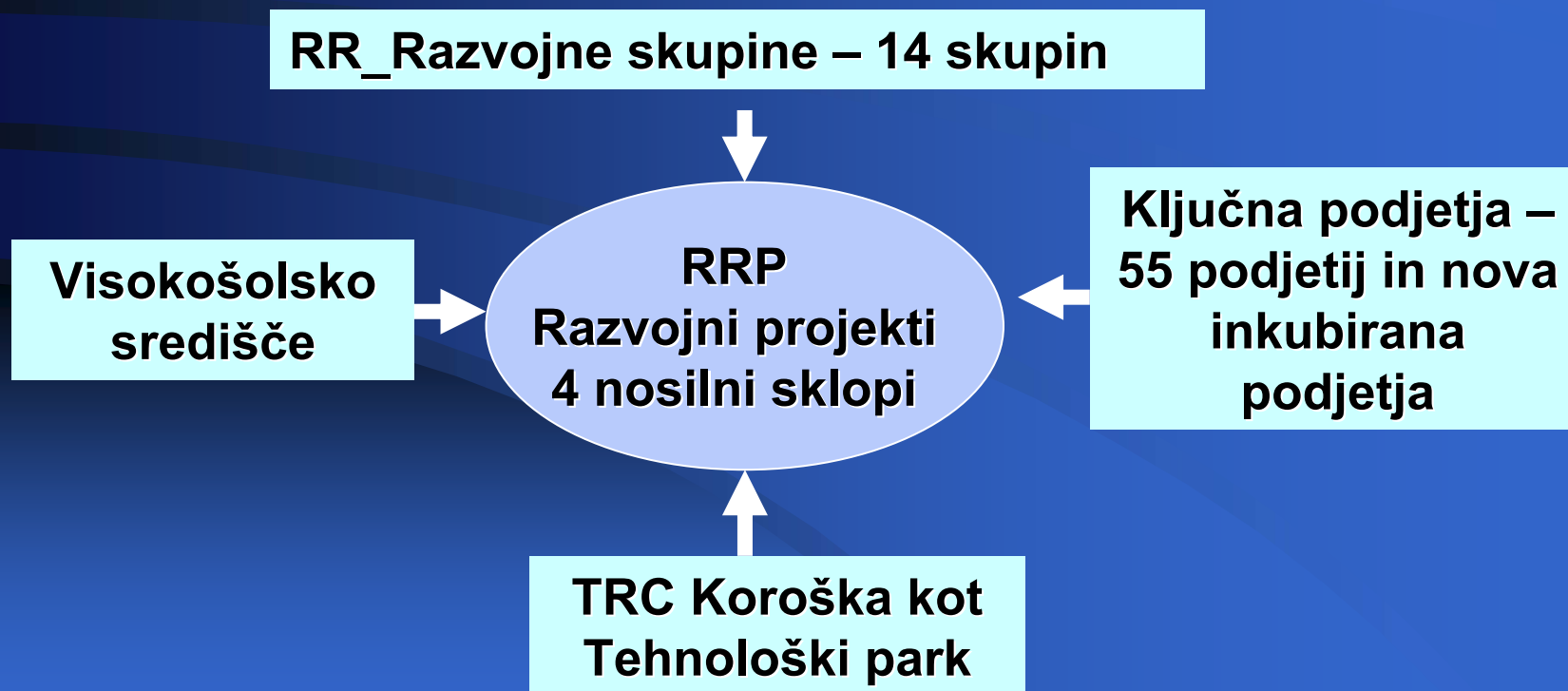
Glavno gonilo novega modela je spoznanje, da država vse bolj podpira tretjo razvojno os. Tretja razvojna os pa za regijo ne pomeni samo boljšo cestno povezavo, ampak pomeni obvezo, da si poišče učinkovitejši razvojni model. Osnove za model razvoja regije so razvojne vsebine, ki se vse bolj uveljavljajo v regiji.

Vsebine na katerih gradimo model so:

- Nastajanje industrijskih con.
- Vse več uveljavljenih malih in srednje velikih podjetij.
- Rast podjetij iz ne tradicionalnih dejavnosti.
- Formiranje visoko šolskega središča v regiji.
- Formiranje Tehnološko razvojnega centra Koroška.

Model vzpostavljanja okolja do leta 2013:

V regiji moramo za pridobitev čim več razvojnih sredstev iz nivoja države in EU vzpostaviti naslednji razvojni model.

Model mrežnega inkubatorja:

Povečanje inovativne sposobnosti in doseganje razvojnega preboja Koroške regije ob hkratnem izkoriščanju komparativnih prednosti Koroške regije so izhodišča priprave projekta Mrežni podjetniški inkubator. Namen projekta je vzpostavitev inkubatorja v Koroški regiji na regionalni osi Prevalje - Ravne na Koroškem – Otiški vrh – Slovenj Gradec.

Cilji projekta so:

- Vzpostavitev ustreznega podpornega okolja za razvoj inkubiranih dejavnosti.
- Zagotovitev prostorskih pogojev za inkubiranje inovativnih programov.
- Razvoj infrastrukture za povezovanje mreže lokacij v Koroški regiji.

Model mrežnega inkubatorja:

V razvojnem projektu iščemo pot kako propulzivnim idejam v regiji omogočiti realizacijo. Predlagani model povezovanja med podjetji in nosilci znanj je nastal ob upoštevanju dobrih praks iz drugih okolij. Scenariji razvoja nam kažejo, da bomo s takim modelom in razvojnim pristopom dosegli povečanje bruto dodane vrednosti in produktivnosti v podjetjih ter omogočili zaposlovanje kreativnega kadra.

Struktura projekta je zasnovana v delovnih paketih:

- DP1_Management
- DP2_Podporno okolje
- DP3_Prostor: usmeritve in omejitve za inkubiranje
- DP4_Infrastruktura za transfer znanja
- DP5_Povezovanje in mreženje
- DP5_Promocija

Model mrežnega inkubatorja:

Podjetniški inkubator se v prvi fazi nahaja v na lokaciji Tehnološko razvojnega centra za Koroško v Otiškem vrhu in je ena od lokacij mrežnega podjetniškega inkubatorja, ki jih bomo v procesu izvedbe Regionalnega razvojnega programa za Koroško vzpostavili v regiji. Na lokaciji v Otiškem vrhu razpolagamo s preko 200 m² površine, kjer bodo prostor našla prva inkubirana podjetja. Načrtujemo, da bomo v naslednjem letu uspeli inkubirati do 5 podjetij.

Model mrežnega inkubatorja:

Predvideno je, da bomo z inkubiranjem podjetij začeli že letos oziroma v začetku naslednjega leta.

Pogoje za vstop sestavljajo programski in poslovni kriteriji.

Programski kriteriji izhajajo iz RRP za Koroško regijo, kjer smo opredelili prioriteta področja razvoja gospodarstva. Inkubirana podjetja bodo prihajala iz Koroške regije, tradicionalnih panog (npr. kovinska predelava in obdelava, integralna izraba lesne biomase) in iz področja, ki smo ga poimenovali Sodobne tehnologije in design. Glede na trenutne pogovore s potencialnimi podjetji in razpoložljive prostore, ki v prvi fazi omogočajo inkubiranje storitvenih dejavnosti, pričakujemo, da bodo prva inkubirana podjetja prav s tega področja.

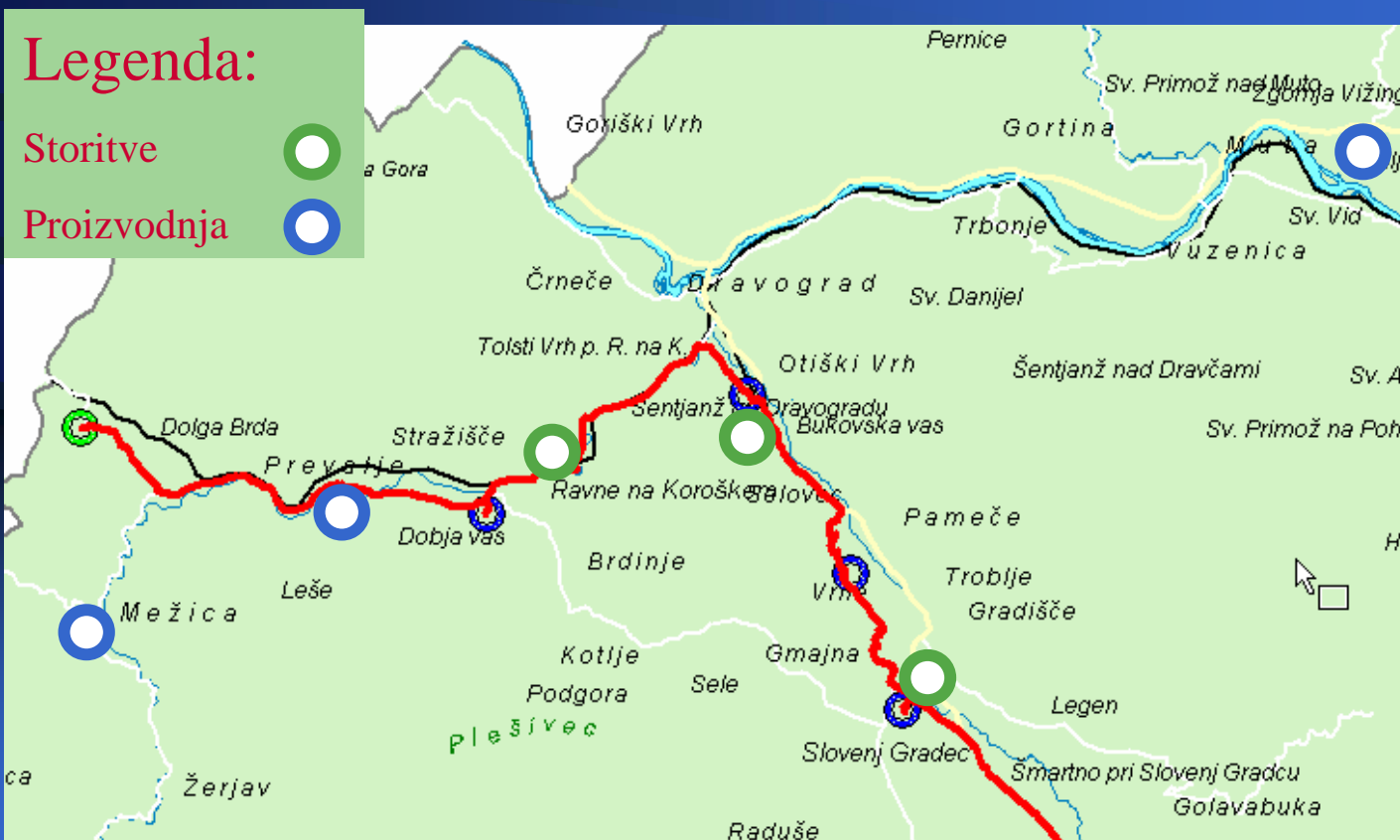
Model mrežnega inkubatorja:

Poslovni kriteriji za vstop so določeni s posebnim pravilnikom Tehnološko razvojnega centra za Koroško, podpirali bomo predvsem inovativne vsebine z višjo dodano vrednostjo. Glede ostalih kriterijev bomo sledili sektorskim usmeritvam, spodbuditi želimo predvsem nastajanje novih podjetij, torej sodelovati pri procesu nastanka podjetja v inkubatorju, njihovega zorenja in pozicioniranja v post-inkubatorskem obdobju.

Cena za najem prostorom se bo gibala okrog 3 € / m² , zagotovljene so tudi vse podporne storitve.

Model mrežnega inkubatorja:

Pregled lokacij mrežnega inkubatorja v regiji

Model mrežnega inkubatorja:

Pregled virov financiranja aktivnosti mrežnega inkubatorja

1. **PODJETNIŠKI SKLAD – produkt P4**
2. **JAPTI – pospeševanje inkubiranih podjetij**
3. **MVZT – razvojne aktivnosti, tehnološki parki in centri**
4. **MG – programi konkurenčnosti**
5. **MDD – usposabljanje in izobraževanje**
6. **RRP – mrežni inkubator**

Vključitev mrežnega inkubatorja v RRP:

Pričakovani rezultati do leta 2013:

- **Povečanje vlaganj podjetij v R&R aktivnosti, za 2-4%;**
- **Vzbujanje razvojnih, informacijskih in izobraževalnih sinergij med subjekti znotraj Tehnološko razvojnega centra in okoljem, kar bo omogočilo nastanek Tehnološko razvojnega središča, 4 programi na leto;**
- **Vzpostavitev infrastrukture za poslovno, razvojno, finančno, pravno in tehnološko svetovanje, vzpostavitev projektne pisarne,**
- **Vzpostavitev prostorskih kapacitet na lokacijah Ravne na Koroškem, Otiški vrh in Slovenj Gradec, 1.000 m² proizvodnih površin;**
- **Mrežno povezovanje velikih podjetij z MSP, 4 povezave na leto;**
- **Dvig usposobljenosti nosilcev projektih idej (specifična izobraževanja), 3-5 izvedb posebnih izobraževanj;**